

Viser regnskapene et rett bilde?

Pensjonsforpliktelses utenfor balansen

En undersøkelse blant 101 selskaper i kategorien øvrige foretak¹ som hadde bokførte pensjonsforpliktelses, **viser at ikke-innregnede estimatavvik neppe får vesentlige følger for regnskapene i de fleste foretakene. For fem prosent av selskapene vil imidlertid en innregning av estimatavvik ha en dramatisk konsekvens for egenkapitalen.**

Undersøkelsen er basert på en populasjon på 1940 øvrige foretak som hadde en bokført pensjonsforpliktelse i 2012. Ut fra denne populasjonen ble det trukket et tilfeldig utvalg på 101 foretak som regnskapsførte pensjonsforpliktelsen i henhold til NRS 6.

Artikkelen bygger på funn fra en bacheloroppgave som to av artikkelforfatterne har skrevet. Den analyserte i hvilken grad foretakene benyttet seg av mulighetene standarden gir til ikke å innregne estimatavvik.² Videre ble det utført en analyse på hvilken virkning en innregning ville hatt på de undersøkte regnskapene. Til slutt ble det antydnet totaleffekter for hele den aktuelle populasjonen.

Regler i endring

Reglene for innregning av pensjonsforpliktelses i regnskapet er i endring. Dagens NRS 6 *Pensjonskostnader* gir foretakene muligheter til å utsette innregning av estimatavvik etter spesifikke regler. IFRS³ har fjernet disse mulighetene fra 1.1.2013.

1 De foretakene som ikke klassifiseres som små eller som børsnoterte foretak.

2 Vi undersøkte også om noen benyttet muligheten til å utsette effekter av planendringer. Ingen foretak i vårt utvalg gav noen noteplysningsninger som tilsa at denne muligheten var benyttet.

3 IAS 19.

Artikkelen er forfattet av:

Bachelor i økonomi og administrasjon
Margareth Hedenstad
Høgskolen i Buskerud og Vestfold, Campus Vestfold

Bachelor i økonomi og administrasjon
Merethe Elisabet Ruud
Høgskolen i Buskerud og Vestfold, Campus Vestfold

Statsautorisert revisor
Kjell Magne Baksaas
Førstelektor Høgskolen i Buskerud og Vestfold, Institutt for økonomi og ledelse, Campus Vestfold. I tillegg har han bistilling i Grant Thornton Revisjon AS.

I ny NRS som Norsk RegnskapsStiftelse har sendt på høring, er også mulighetene for å holde estimatavvik utenfor balansen foreslått fjernet etter en overgangsperiode.

I denne artikkelen ser vi på årsregnskaper for 2012 der NRS 6 *Pensjonskostnader* er benyttet på pensjonsforpliktelses og ikke innregnede estimatavvik.

Vi konkluderer med at ikke innregnede estimatavvik neppe får vesentlig følger for særlig mange foretak. For 5 % derimot, vil en innregning av estimatavvik som til nå er holdt utenfor regnskapene, ha dramatiske konsekvenser for egenkapitalen.⁴

Komplisert regnskapsføring

I takt med gjennomsnittlig høyere leveder og bedre økonomiske forhold, har pensjon blitt et stadig viktigere tema både samfunns- og privatøkonomisk. Regnskapsmessig er pensjon også viktig, samtidig som det ofte er et vanskelig område. Kompleksiteten avhenger mye av hvilken type pensjonsordning foretaket velger.

Normalt går det lang tid fra den ansatte yter arbeidstimer til pensjonen blir utbetalt. Dersom arbeidsgiver er ansvarlig for nivå og omfang på pensjonsutbetalingene, har fore-

taket en langsiktig forpliktelse overfor sine ansatte. Det er knyttet usikkerhet til størrelsen på pensjonsforpliktelsen, noe som gir en komplisert regnskapsføring.

Generelt om pensjon

Pensjonssystemet i Norge består av tre hovedelementer: Pensjon fra folketrygden, tjenstepensjoner og individuelle pensjonsordninger. Folketrygden kan sees på som selve fundamentet i pensjonssystemet. Den finansieres gjennom skatter, arbeidsgiveravgift og bevilgninger over statsbudsjettet. Den viktigste ordningen for tjenstepensjon i privat sektor er obligatorisk tjenstepensjon. Loven om obligatorisk tjenstepensjon ble innført i 2006 og skal sikre alle arbeidstakere, med få unntak, en alderspensjon i tillegg til folketrygden. Ordningen må følge lov om innskuddspensjon eller lov om foretakspensjon. Det vil si at et foretak kan velge om de vil tegne en innskuddsordning, en ytellesordning eller en kombinasjon av disse.¹

1 Stortinget har i tillegg vedtatt tjenstepensjonsloven som gjelder fra 1.1.2014. Ordningene etter denne loven er betegnet som hybridordninger og omtales ikke i denne artikkelen.

4 I artikkelen har vi valgt ikke å navngi foretak, selv om det i enkelte av de undersøkte forholdene kunne være fristende og interessant for leserne.

Pensjonsforpliktelsen beregnes hovedsakelig ut fra den ansattes forventede sluttlønn og forventede levealder, men baseres også på andre økonomiske og aktuariemessige forutsetninger. Som følge av lang tidshorisont er blant annet diskonteringsrenten vesentlig

På lik linje med andre forutsetninger, vil forutsetningene kunne bli endret fra én balansedag til den neste, noe som vil medføre at det oppstår et estimatavvik. De økonomiske forutsetningene er for eksempel diskonteringsrente, forventet avkastning på

pensjonsmidler, lønnsutvikling og regulering av pensjonen og folketrygdens grunnbeløp. De aktuariemessige forutsetningene bygger på faktorer som for eksempel forventet levealder, uførhet og frivillig avgang.

Populasjon og utvalg i undersøkelsen

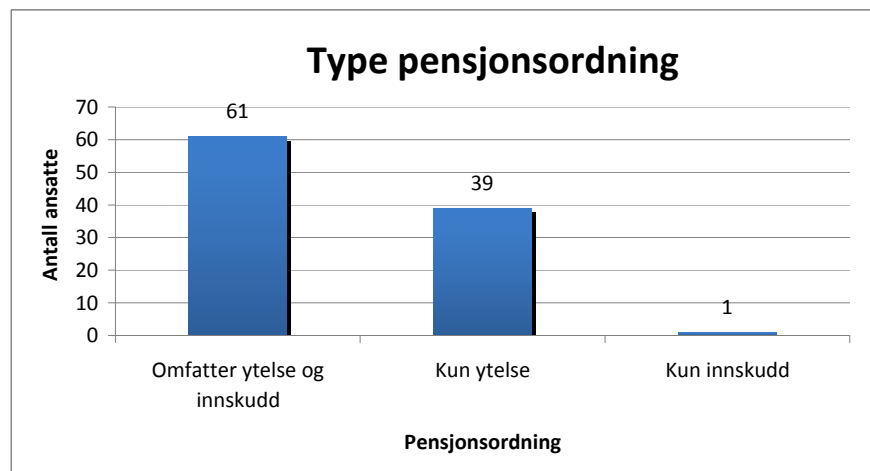
Målsettingen for undersøkelsen var å foreta en analyse av ikke-innregnede pensjonsforpliktelser som følge av regnskapsreguleringen i NRS 6. Børsnoterte foretak og små foretak ble derfor utelatt. Børsnoterte foretak skal benytte IFRS,¹ og små foretak har unntak fra balanseføring av pensjonsforpliktelser.² Populasjonen for undersøkelsen var dermed *øvrige foretak*.³ I utvalget ekskluderte vi også foretak som frivillig hadde valgt å benytte IFRS.

Vi fant en populasjon på 1940 øvrige foretak som hadde en bokført pensjonsforpliktelse i 2012.⁴ Foretak som kun har innskuddsplaner, vil ikke ha fremtidige forpliktelser.

Ut fra denne populasjonen ble det trukket et tilfeldig utvalg⁵ på 101 foretak som regnskapsførte pensjonsforpliktelsen i henhold til NRS 6.⁶

Noen foretak har valgt å ha innskuddsbaserte ordninger for en del av sine ansatte, og ytelsesbaserte ordninger for andre. Figur 1 viser hvordan pensjonsordningene fordelte seg i utvalget.

Figur 1 Type pensjonsordninger

Det er en tendens til at foretakene går over til å tilby sine ansatte en innskuddsbasert pensjon istedenfor en ytelsesbasert pensjon. Av de 101 foretakene var det 61 foretak som også hadde innskuddsbaserte ordninger, noe som tilsvarer 2/3 av utvalget. De ytelsesbaserte ordningene var da ofte lukkede ordninger som kun ble videreført for de som allerede var i den ytelsesbaserte ordningen. Alle nyansatte etter en dato var inkludert i de innskuddsbaserte ordningene.

Ett foretak hadde pensjonsforpliktelse i balansen mens de både i prinsipp- og pensjonsnotene kun beskrev en innskuddsbasert pensjonsordning. Hvordan foretaket da mener å ha noe pensjonsforpliktelse og hvordan denne er beregnet, var ikke omtalt i årsregnskapet.

1 Regnskapsloven § 3–9.

2 Regnskapsloven § 5–10 og NRS 8 God regnskapsskikk for små foretak.

3 De få store foretakene som ikke er børsnoterte, følger også hovedreglene i regnskapsloven kapittel 4. Disse er dermed inkludert i vår populasjon betegnet som øvrige foretak.

4 Foretak som kun hadde pensjonsforpliktelse på nivå med avsetning etter gammel AFP-ordning i privat sektor, ble også ekskludert.

5 Utvalgsstørrelsen ble fastsatt ut fra konfidensintervall på i overkant av 95 %. Utvalgsstørrelsen er i tillegg basert på feilmargin og standardavvik fra et pilotutvalg.

6 I utvalget trakk vi også ut 22 foretak som benyttet IFRS. Disse ekskluderte vi i analysene, men vi kommenterer disse i et eget avsnitt senere i artikkelen.

Regnskapsføring av pensjonsforpliktelser

For foretak som følger god regnskapsskikk,⁵ vil den regnskapsmessige behandlingen av pensjoner styres av NRS 6 *Pensjonskostnader*. Denne standarden omfatter alle typer pensjonsforpliktelser og alle pensjonsordninger, uavhengig av hvordan pensjonsordningen er finansiert eller organisert.⁶ Standarden definerer to typer av pensjonsordninger: innskuddsplaner og ytelsesplaner.

Innskuddsplaner er karakterisert ved at arbeidsgiver yter et årlig bidrag til den enkelte ansattes pensjonssparing. Det årlige bidraget er endelig, i den forstand at arbeidsgiver ikke kan bli krevd for ytterligere beløp basert på justeringer i forutsetninger eller øvrige betingelser. Arbeidsgiverne har dermed ingen fremtidig forpliktelse og selvfølgelig heller ingen gjeld i foretakenes regnskaper.

Denne artikkelen omhandler den andre ordningen, ytelsesbaserte pensjonsplaner. I slike ordninger har arbeidsgiver avgitt et løfte om et visst nivå og med en angitt varighet på fremtidig pensjon, med andre ord en fremtidig forpliktelse.

Ytelsespensjon og estimatavvik

Avvik i estimat oppstår når foretak beregner fremtidig pensjon forskjellig fra et år til et annet. Med en ytelsesbasert pensjonsordning er foretaket pålagt å beregne pensjonsforpliktelsen. Eventuelle pensjonsmidler⁷ som er avsatt til å dekke fremtidige pensjonsutbetalinger, vil gå til fratrukk i forpliktelsen. Verdsettingen av forpliktelsen skal skje etter prinsippet om beste estimat. Som vi har beskrevet tidligere, bygger denne verdsettelsen på en rekke forutsetninger. Ved endring i forutsetningene fra en regnskapsavslutning til neste, vil det oppstå estimatavvik. Hovedregelen i NRS 6 er at eventuelt estimatavvik skal behandles som endringer i regnskapsestimater og resultatføres i den perioden endringen oppstår.

Standarden gir likevel mulighet til å utsette innregningen. Det er tillatt å fordele endringen lineært over de ansattes gjennomsnittlig gjenværende opptjenings-

5 Regnskapsloven § 4–6.

6 Jf. NRS 6 pkt. 2.

7 Ved at ordningen er fondsbasert i et forsikringselskap eller pensjonskasse.

tid for pensjonsrettighetene eller over et kortere tidsrom. Virkningen av estimatendringer kan også holdes utenfor grunnlaget for innregning med et beløp tilsvarende inntil 10 % av det som er størst av pensjonsforpliktelsen eller pensjonsmidlene. Dette kalles «korridormetoden».

Kan disse mulighetene til å utsette innregning av estimatavvik føre til at regnskapet ikke oppfyller kravet om at det skal vise et rettviseende bilde? Kravet til rettviseende bilde skal jo overstyre alle andre regnskapsreguleringer.

Vår analyse viste at av utvalget på 101 foretak, hadde 63 foretak et ikke-innregnet estimatavvik på totalt 620 millioner kr. Når vi analyserer videre, er det ett foretak som på grunn av størrelse og spesielle forhold forstyrrer gjennomsnittsbildet. Vi velger derfor å oppgi tall både inkludert og ekskludert dette foretaket.

Selskaper med ikke-innregnet estimatavvik

62 foretak har altså netto 211 millioner kroner i ikke-innregnet estimatavvik. Dette utgjør 4,6 % av brutto pensjonsforpliktelse og 20 % av netto pensjonsforpliktelser. Dette estimatavviket fordeler seg på 45 foretak med 388 millioner kroner i forpliktelse som ikke er innregnet og 17 foretak med 177 millioner kr i eiendeler (eller reduserte forpliktelser) som ikke er innregnet.

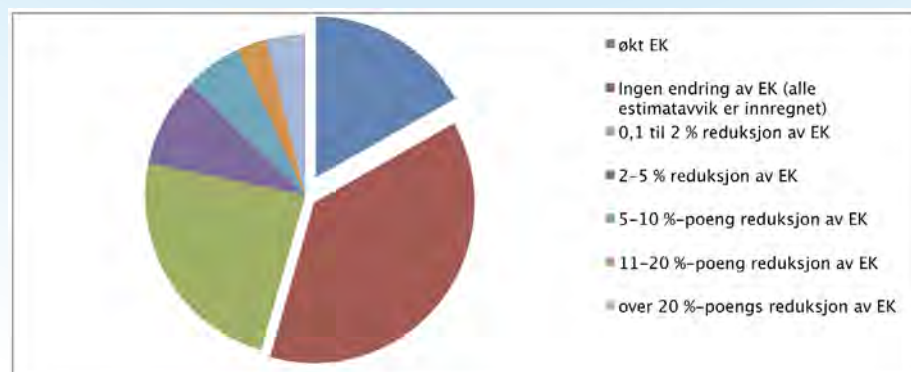
Av de 63 foretakene som har et ikke-innregnet estimatavvik, er det 34 foretak som både har en innskudds- og ytelsesordning og 29 foretak som kun har en ytelsesordning. Dermed ser vi at ¾ av foretakene med bare ytelsesordninger har ikke-innregnet estimatavvik, mens bare ½ av foretakene som har både innskudds- og ytelsesordning, har tilsvarende.

Korrelasjonsanalysene mellom den finansielle stillingen til foretakene og det ikke-innregnede estimatavviket viste ingen signifikante sammenhenger som kunne underbygge forventningen om at foretak med lav egenkapital ville hatt et høyt estimatavvik. Som vi skal se nedenfor, ville imidlertid hvert femte foretak fått en betydelig forverring av egenkapitalen ved innregning, og jo lavere egenkapitalprosenten er, jo større ville effekten være av innregning av estimatavviket.

Egenkapitaleffekter av ikke-innregnet estimatavvik

Det var store forskjeller mellom foretakene når det gjelder hvor stor effekt ikke-innregnet

(alle tall i millioner kroner)	63 foretak	62 foretak
Brutto pensjonsforpliktelse	5 422	4 610
Brutto pensjonsmidler	-3 606	-3 378
Netto pensjonsforpliktelse	1 816	1 231
Ikke-innregnet estimatavvik, totalt (netto forpliktelse)		
	-620	-211
Netto pensjonsforpliktelse i balansen	1 195	1 020
Fordelt på:		
Avsetning pensjonsforpliktelse (langsiktig gjeld)	1 336	1 161
Pensjonsmidler (anleggsmiddel)	141	141

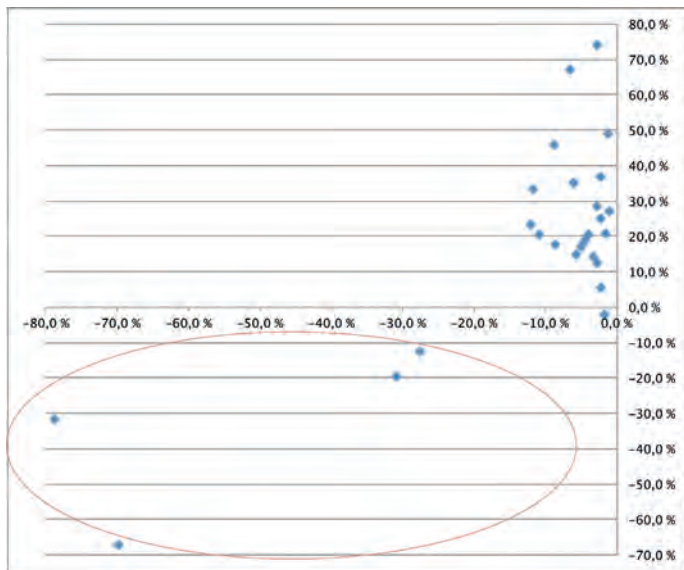

Figur 2 Egenkapitaleffekter.

Pearsons r

Pearsons r uttrykker samvariasjonen ved en standardkoeffisient som varierer fra -1 til +1. Jo større samvariasjon mellom responsvariabelen *Ikke-innregnede estimatavvik* og de ulike forklaringsvariablene, jo nærmere Pearsons r på 1, eller ved negativ korrelasjon jo nærmere -1. Vi ser at forklaringsvariabelen *Brutto pensjonsforpliktelse* viser en signifikant samvariasjon, men ikke veldig sterk. Forklaringsvariabelen *Egenkapitalprosent* gir ingen signifikant samvariasjon. Den siste analysen indikerer stor samvariasjon mellom egenkapitalprosent før og etter innregning av alle estimatavvik.

Ikke-innregnet estimatavvik	Pearsons r	N
Brutto pensjonsforpliktelse (BPF)	0,489**	63
Egenkapital	0,023	63
Ikke-innregnet estimatavvik i % av BPF	Pearsons r	N
Ordinær EK-prosent	-0,024	63
EK-prosent etter innregning	-0,140	63
Ordinær EK-prosent	Pearsons r	N
EK-prosent etter innregning	0,840**	63
**Signifikant på 0,01-nivå		

Figur 3 Egenkapitalprosent og umiddelbar innregning av alle estimatavvik.

estimatavvik hadde fått dersom de hadde vært innregnet. Gjennomsnittlig ville egenkapitalandelen blitt forverret med 2,8 prosentenheter, med et standardavvik på 0,11. Egenkapitalen vil gjennomsnittlig endre seg med 9,4 % med et standardavvik på 0,25.

Litt over en tredjedel av foretakene ville ikke fått noen endring, ettersom de allerede hadde innregnet alle estimatavvikene. Hvert sjettede foretak ville fått bedret sin egenkapital.⁸ Mange av disse endringene er små. I tillegg ville også hvert sjettede foretak fått en beskjeden negativ endring, det vil si under 2 prosentpoeng endring på egenkapitalen.

Hvert femte foretak får en betydelig forverring

Dermed står vi igjen med 22 foretak eller hvert femte foretak som ville fått en betydelig forverring av egenkapitalen ved innregning. En oversikt over disse vises øverst på siden. På X-aksen viser vi egenkapitalprosenten dersom alt estimatavvik var innregnet. På Y-aksen vises estimatavviket i prosent av totalkapitalen, altså hvor stor endring i prosentpoeng som estimatavviket utgjorde. Vi ser tydelig at jo lavere egenkapitalprosenten er, jo større ville effekten være av innregning av estimatavviket. For fire foretak fremstår situasjonen som dramatisk.

Disse fire foretakene ville ha gått fra å ha positiv egenkapital til å ha negativ. Vi har ringet dem inn med rød sirkel. Disse hadde ikke innregnet estimatavvik fra 27 % til 79 % av totalkapitalen.

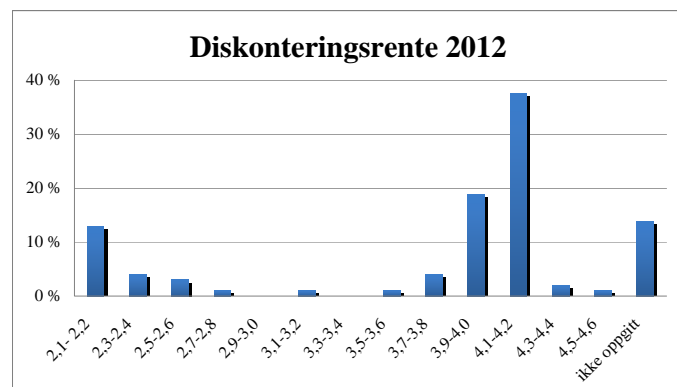
Tre av foretakene er ideelle organisasjoner som ikke har økonomisk formål. Det fjerde foretaket er et heleid statlig selskap innen oljesektoren, der hele selskapets virksomhet utføres på vegne av gassliseniseiere som et non-profit foretak.

I tillegg kommenterer vi et foretak i tilsvarende situasjon under avsnittet *Foretak som benytter IFRS*.

Økonomiske og aktuariemessige forutsetninger

I undersøkelsen var vi også interessert i å kartlegge hvilke økonomiske og aktuariemessige forutsetninger som ble lagt til grunn i foretakenes pensjonsberegning. Det ble derfor hentet inn opplysninger fra regnskapene om hvilken diskonteringsrente, forventet lønnsvekst og dødelighetstabell som ble benyttet i 2012. Av de foretakene som oppga opplysninger om dødelighetstabell, benyttet samtlige dødelighetstabell K2005. Dette samsvarer med anbefalingen som forelå i 2012.

I figur 4 viser vi fordeling over benyttet diskonteringsrente. I 2012 var diskonteringsrenten i NRS sin veiledning 3,9 % for dem som brukte OMF-renten og 2,3 % for dem som brukte statsobligasjonsrenter. I tillegg var det opplyst at risikopåslag for estimering av en foretaksobligasjonsrente var beregnet til 1,9 %, noe som innebærer en diskonteringsrente på 4,2 %. Vi ser at over en tredjedel av foretakene benyttet denne. Det er overraskende at nærmere 15 % ikke oppga diskonteringsrenten i notene til årsregnskapet.

Figur 4 Diskonteringsrente 2012.

Når det gjelder utviklingen fra 2011 til 2012 i diskonteringsrente og forventet lønnsvekst, kunne vi se en endring i disse forutsetningene. Diskonteringsrenten som var lagt til grunn, økte for de fleste foretakene. Pensjonsveiledningene fra NRS indikerte en økning på 0,4 %.⁹ Forventet lønnsvekst har gått ned, mens veiledningene fra NRS indikerte en stabil lønnsvekst på 3,5 %. Disse endringene i estimatforutsetningene førte til en reduksjon i forpliktelsen både ved at en økning i diskonteringsrenten og en nedgang i forventet lønnsvekst dro i samme retning og reduserte forpliktelsen.

Figur 4 viser at noe over 10 % valgte en diskonteringsrente ned mot statsobligasjonsrenten. Ni av disse foretakene hadde redusert diskonteringsrenten med 1 %-poeng. Vi klarte ikke ut fra årsregnskapene å se at en så vesentlig endring var gjennomført ved å benytte reglene for endring av regnskapsprinsipp.

Foretak som benytter IFRS

Undersøkelsen inkluderte årsregnskap for 2012. Reguleringen på dette området under IFRS er IAS 19 *Yelser til ansatte*. Denne standarden har blitt vesentlig endret og ikrafttredelse er regnskapsår som starter etter 1.1.2013. Muligheten for ikke å innregne estimatavvik ble fjernet i den nye standarden. Av denne grunnen ble IFRS-foretak utelatt fra undersøkelsen.

Foretak i populasjonen kan benytte IAS 19 ut fra tre regelsett ved at norske regnskapspliktige frivillig kan velge å benytte:

⁸ For foretakene som benyttet IAS 19, var det en medvirkende årsak at OMF-renten ble ansett å tilfredsstille kriteriene til diskonteringsrente i IAS 19.

⁹ Fra 3,8 % pr. 31.12.2011 til 4,2 % pr. 31.12.2012.

- full IFRS, og dermed IAS 19
- forenklet IFRS¹⁰ og dermed IAS 19 på innregning og måling
- NRS 6 alternativ med å benytte IAS 19

Mange av foretakene som benyttet disse mulighetene, inngår i konsern der IFRS er konsernregnskapspråket. En rask analyse viser at mange av disse foretakene ikke hadde et vesentlig estimatavvik utenfor balansen, og avvikene ville dessuten redusere pensjonsforpliktelsene. Dermed fikk overgang til revidert IAS 19 i 2013 ikke stor konsekvens. Som følge av at regnskapsloven ikke har andre inntekter og kostnader, avregnes estimatavvikene rett mot egenkapitalen.

Ett av foretakene skilte seg ut ved at det hadde et ikke-innregnet estimatavvik på 115 millioner kr. Fra balansen fant vi presentert pensjonsforpliktelse på 59 millioner kr, pensjonseiendel på 31 millioner kr og sum egenkapital 74 millioner kr. Med en full innregning av estimatavviket ville egenkapitalandelen ha gått fra 38 % til minus 22 %, det vil si en endring på hele 60 prosentenheter. I prinsippnoten ble det oppgitt at selskapet benytter regnskapsprinsippet med IAS 19-alternativet i NRS 6. Vi utvidet analysen ved å se på 2013 regnskapet. Der var prinsippene de samme, altså IAS 19-alternativet i NRS 6. Samtidig var ikke-innregnet estimatavvik

10 Den norske varianten definert i Forskrift om forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder av 21.1.2008 nr. 57.

opprettholdt utenfor balansen. Hva dette foretaket mener med IAS 19, er uklart. Det hadde vært interessant å høre foretakets egen vurdering av rettviseende bilde.

Oppsummering

Ved å undersøke et utvalg av øvrige foretak i Norge, har vi belyst foretakenes regnskapsmessige behandling av estimatavvik under reguleringen gitt i NRS 6. Undersøkelsen viser at nærmere to av tre foretak benytter muligheten for å utsette innregning av estimatavvik. Dette har ingen vesentlig innvirkning på regnskapet totalt sett for de aller fleste av foretakene. For et fåtall foretak derimot, anslagsvis hvert tjuende, viser undersøkelsen at ikke-innregnet estimatavvik påvirker foretakenes finansielle stilling helt fundamentalt.

Et gjennomgående trekk er at noteinformasjonen er mangelfull og ofte lite intuitiv for utenforstående å sette seg inn i.

Referanser

Den norske Revisorforening og Den norske Aktuarforening (2013) *Pensjonsordninger – regnskap og skatt* (4. utgave). Oslo: DnR Kompetanse AS.

Ernst & Young (2011). *IFRS i Norge* (6. utgave) Oslo: Ernst & Young.

Ernst & Young (2013). *Børsnoterte foretaks finansielle rapportering: Forbedringspotensial*. Oslo: Ernst & Young.

Falk E. (2013) *Pensjon helt enkelt* (4. utgave). Oslo: Gyldendal Norsk forlag.

Finans Norge (2010). «Obligatorisk tjenstepensjon (OTP)», Hentet 17. februar 2014 fra www.fno.no/Hoved/Fakta/Livsforsikring-og-pensjon/Liv-og-pensjon-A-A/Obligatorisk-tjenstepensjon-OTP/

Huneide J. E., Haugen D.O., Pedersen K., Schwencke H. R. (2014). *Årsregnskap i teori og praksis 2013*. Oslo: Gyldendal Norsk forlag.

Kinserdal, F. (2006) *Accounting for and valuations of pensions in Norway – Earnings management and whether analysts detect it*. Bergen: PhD-avhandling NHH.

Nordstoga H. og Plathe A. (2013) *Alt du trenger å vite om pensjon*. (2. utgave). Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

Min pensjon. (u.å.) «*Hvordan pensjonsystemet i Norge er bygd opp*», hentet 17. februar 2014 fra, www.minpensjon.no.

Revisorforeningen, 2012. *Avsetning for AFP 2012*. Hentet 24. februar 2014, fra www.revisorforeningen.no/?did=9605212

Regjeringen, 2011. *Regnskapsføring av ny AFP*. Hentet 24. februar 2014, fra www.regjeringen.no/pages/35193303/Rapport_AFP.pdf

Replikk til advokat Matre:

Ulovfestet gjennomskjæring

I RR 4/2014 kommenterer advokat Hugo P. Matre Høyesteretts dom i ConocoPhillips-saken. Spørsmålet i saken var om det forelå grunnlag for ulovfestet gjennomskjæring av en fisjon og et etterfølgende aksjesalg sett i sammenheng. Jeg er uenig i noen av synspunktene i artikkelen.

Artikkelen er forfattet av:

Advokat
Anders H. Liland
KPMG Law Advokatfirma

Faktum i saken var at skattyter solgte aksjene i et eiendomsselskap. Forut for salget var det avtalt at andre eiendeler og forpliktelser enn eiendommen skulle fisjoneres ut i et eget selskap som selger skulle beholde. Aksjesalg er skattefritt, mens salg av eiendommen er skattepliktig. I sin dom tok Høyesterett kategorisk avstand fra gjennomskjæring og skattemyndighetene synes å legge dommen til grunn fullt ut.

Unødvendig mellomledd?

Matre kan oppfattes dithen at spørsmålet om gjennomskjæring kommer i en annen stilling i tilfeller hvor eiendommen som er avtalt solgt før salget gjennomføres, fisjoneres ut i det selskapet som selges. Begrunnelsen skal tilsynelatende være at fisjonen i et slikt tilfelle lettere fremstår som et unødvendig mellomledd sammenlignet med tilfeller hvor eiendommen blir